

جستجو در آیین اصول اخلاقی هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران

بخش هشتم: اختراعات شامل هدایا و پذیرایی

در بعضی از فرهنگها، تبادل هدیه و پذیرایی می‌تواند عامل مهمی در ایجاد و تقویت روابط کسب‌وکار باشد. در همان حال، این موارد و دیگر موارد اغوا ممکن است توانایی حسابدار حرفه‌ای (PA) در واقع‌بینی و اقدام با درستکاری را به‌مخاطره بیندازد. بررسیها و موازنه‌های مناسب باید انجام شود تا رفتار حرفه‌ای در جهت منافع عمومی تضمین شود.

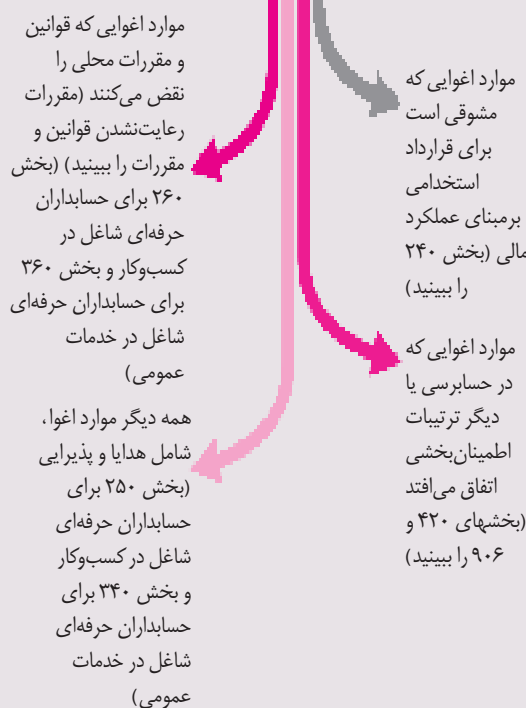

ما به‌طور معمول فکر می‌کنیم که موارد اغوا ارزش مادی دارند، اما آنها می‌توانند شامل پیشنهادهای برخورد همراه با امتیاز، یا حتی درخواست دوستی یا وفاداری باشند. این واقعیت که هیچ وجه نقدی در میان نیست، به‌ضرورت مخاطره ایجادشده را کاهش نمی‌دهد.

موارد خانوادگی

حسابداران حرفه‌ای ملزم هستند که نسبت به مخاطره‌هایی که به‌دلیل ارائه یا دریافت پیشنهاد اغوا به اعضای نزدیک خانواده ایجاد می‌شوند، هوشیار بمانند. برای مثال، ممکن است صاحبکار به همسر حسابدار حرفه‌ای پیشنهاد کار بدهد. اگر منظور واقعی یا تصور شده برای اثرگذاری نامناسب بر رفتار وجود داشته باشد، حسابدار حرفه‌ای باید به عضو خانواده توصیه کند که پیشنهاد اغوا را ارائه نکرده یا نپذیرد.

آیین به موضوع اغوا این‌گونه می‌پردازد:

اغوا چیست؟

بر اساس آیین اصول اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، «اغوا» برابر با هر چیزی است که برای اثرگذاری بر رفتار شخص دیگری انجام می‌شود. بعضی اوقات، این اثرگذاری تنها بخشی از ایجاد روابط طبیعی در کسب‌وکار است، اما در سایر موارد، قصدی که پشت اغوا وجود دارد، اثرگذاری نامناسب بر شخصی است تا اقدام غیراخلاقی انجام دهد. دامنه اغوا می‌تواند گسترده باشد، از پذیرایی مرسوم که بین همکاران کسب‌وکار صورت می‌گیرد تا اقدام غیرقانونی مثل رشوه‌خواری. در این بخش، موارد اغوایی بررسی می‌شود که قوانین و مقررات محلی را نقض نمی‌کنند (آن‌طور که در مقررات رعایت‌نشدن قوانین و مقررات در آیین اخلاقی مطرح شده است).

موارد اغوا با منظور نامناسب

حتی اگر اغوا قوانین و مقررات محلی را نقض نکند، اگر منظور اثرگذاری نامناسب بر رفتار و منجر شدن به انجام اقدام غیراخلاقی توسط یک شخص (چه گیرنده و چه شخصی دیگر) باشد، حسابدار حرفه‌ای نمی‌تواند اغوا را ارائه کرده یا بپذیرد. انجام چنین کاری خلاف الزام حسابدار حرفه‌ای به درستکاری است. به‌طور مشابه، حسابداران حرفه‌ای نباید دیگران را به دادن یا دریافت موارد اغوای نامناسب تشویق کنند.

درباره موارد اغوایی که نامناسب نیستند چطور؟

اگر منظور از پیشنهاد، بی‌خطر باشد (برای مثال، هیچ منظور واقعی یا تصور شده برای اثرگذاری نامناسب بر رفتار وجود نداشته باشد)، هنوز هم رعایت اصول بنیادین ممکن است به‌مخاطره بیفتد (برای مثال واقع‌بینی حسابدار حرفه‌ای ممکن است به‌وسیله خودبینی در اظهار نظر به مخاطره بیفتد).

اگر اغوا جزئی و بی‌اهمیت باشد، سطح مخاطره معمولاً پذیرفتنی است، اما حسابدار حرفه‌ای باید مخاطره را ارزیابی کرده و اگر مخاطره در سطح پذیرفتنی نیست، آن را رد کند یا تدابیر ایمن‌ساز به‌کار ببندد. تدابیر ایمن‌ساز مربوط می‌تواند شامل بازپرداخت ارزش هدیه به اهداکننده هدیه، افشای دریافت هدیه به سطح مناسب در سازمان، به اشتراک‌گذاری هدیه با همکاران، یا بخشیدن آن به خیریه باشد.

در زمان بحران، تصمیم‌گیری سریع مورد نیاز است، که می‌تواند چالش‌هایی برای سازوکار اثربخش «مراقبت‌کردن و توازن برقرار ساختن» پدید بیاورد که مانعی است در برابر موارد اغوای نامناسب. ممکن است نیاز به تدابیر ایمن‌ساز افزوده باشد تا اطمینان پیدا بشود که بازیگران بداندیش نمی‌توانند از یک موقعیت بحرانی سود ببرند.

نامناسب است یا نه- مثال زیر را در نظر بگیرید:

مدیر ارشد مالی ارشد یک کارخانه، موسسه حسابداری رسمی را استخدام می‌کند تا خدمات مالیاتی ارائه کند. مدیر ارشد مالی به این می‌اندیشد که به گروه شاغل، برای شرکت در رویداد قدردانی از مشتریان، دعوت‌نامه بدهد، و در آن رویداد به آنها یک هدیه تقدیم کند.

حسابدار حرفه‌ای چگونه می‌تواند قصد از اغوا را تعیین کند؟

حسابداران حرفه‌ای باید قضاوت حرفه‌ای را به‌کار گرفته و موقعیت را از دیدگاه یک شخص ثالث معقول و آگاه در نظر بگیرند، تا مشخص کنند که آیا هیچ تلاش واقعی یا تصور شده برای اثرگذاری نامناسب بر رفتار وجود دارد یا خیر. پرسش‌های مربوطی که باید پرسیده شوند می‌تواند شامل این موارد باشد:

- نقش و جایگاه افراد درگیر چیست؟
- زمان‌بندی مربوط به هر اقدام یا تصمیمی که ممکن است زیر تأثیر قرار بگیرد چیست؟
- آیا تنها به تصمیم‌گیرنده ارائه شده یا قرار است بین یک گروه بزرگتر تقسیم شود؟
- ارزش هدیه، پذیرایی یا دیگر موارد اغوا چقدر است؟
- آیا به‌طور آشکار ارائه شده یا مخفیانه؟
- برای مشخص کردن این‌که آیا مورد اغوای توصیف‌شده در مثال کارخانه پذیرفتنی است یا خیر، هم مدیر مالی ارشد و هم موسسه حسابداری حرفه‌ای باید منظور از ارائه پیشنهاد را بررسی کنند. برای مثال:
- از نظر زمان‌بندی، مهم است که در نظر بگیریم که دریافت هدیه به‌عنوان نماد قدردانی، پس از انجام کار ممکن است پذیرفتنی باشد، در حالی که هدیه مشابهی که حین انجام کار داده‌شده ممکن است پذیرفتنی نباشد.
- از نظر ارزش، آیا رویداد و هدیه، نوعی مزیت اقتصادی برای جلب مساعدت هستند، یا حسابداران حرفه‌ای دعوت شده‌اند تا به‌نوعی با کارکنان مهم ملاقات کرده و با کسب‌وکار آشنا شوند؟

شناسایی، ارزیابی، رسیدگی به مخاطره

با این فرض که هیچ تلاش (یا تلاش تصور شده) برای اثرگذاری نامناسب بر رفتار وجود ندارد، هم مدیر ارشد مالی و هم موسسه باید ارزیابی کنند که آیا هدیه و پذیرایی مخاطره‌ای برای رعایت اصول بنیادین به‌وجود می‌آورند، به‌ویژه برای واقع‌بینی، درستکاری و رفتار حرفه‌ای.

برای مخاطره‌هایی که به‌نظر می‌رسد از حد پذیرفتنی بالاتر باشند، تدابیر ایمن‌ساز می‌تواند شامل این موارد باشد:

- مستندسازی هدایا در پرونده، برای پیداکردن اطمینان از شفافیت کامل؛
- شرکت‌کردن گروه در رویداد برای آموختن درباره کسب‌وکار، اما نپذیرفتن هدیه.
- اگر این یک کار اطمینان‌بخشی بود، صرف‌نظر از منظور مدیر ارشد مالی، هدیه و پذیرایی نباید به‌وسیله حسابدار حرفه‌ای شاغل در خدمات عمومی پذیرفته می‌شد، دست‌کم تا وقتی که مورد اغوا به‌قدری کوچک باشد که جزئی و بی‌اهمیت در نظر گرفته شود.

از کجا کمک بگیریم؟

افزون بر بخش‌های مشخص آیین اخلاقی که در صفحه ۱ آن پررنگ شده است، کارکنان هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران جدولی تهیه کرده‌اند تا به حسابداران حرفه‌ای در تحلیل موارد زیر کمک کنند:

- موارد اغوای ارائه‌شده به‌وسیله یا به‌یک حسابدار حرفه‌ای (پیوست ۱)،
- موارد اغوای ارائه‌شده به‌وسیله یا به‌یک عضو نزدیک خانواده (پیوست ۲)، و
- هدایا و پذیرایی ارائه‌شده به‌وسیله یک صاحبکار حسابرسی یا اطمینان‌بخشی (پیوست ۳).

نسخه الکترونیکی آیین اخلاقی، یک منبع برخط برای حسابداران و دیگر استفاده‌کنندگان از آیین است. این منبع دسترسی سریع و کارآمد به آیین را فراهم کرده و استفاده، استقرار و الزام به استفاده از آن را آسانتر می‌سازد.

